

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра романської філології та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

КУРСОВІ РОБОТИ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Французько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»

Спеціальність: 035 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька)
Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Рівень вищої освіти: перший бакалаврський
Мова навчання французька / українська

Розробники: д. філ.н., доц Драненко Г.Ф.,
д.філол.н., проф. Попович М.М.
к.філ.н. доц. Стефурак О.В.,
к.філ.н. доц. Якубовська Н.О.,
к.філ.н. доц. Смірнова М.Р.

Профайли викладачів

Драненко Г.Ф. http://french.chnu.edu.ua/?page_id=539
Попович М.М. http://french.chnu.edu.ua/?page_id=534
Стефурак О.В. http://french.chnu.edu.ua/?page_id=548
Якубовська Н.О. http://french.chnu.edu.ua/?page_id=551
Смірнова М.Р. http://french.chnu.edu.ua/?page_id=546

Контактний тел.

(+38 022)584877

E-mail:

g.dranenko@chnu.edu.ua
m.popovych@chnu.edu.ua
o.stefurak@chnu.edu.ua
n.yakubovska@chnu.edu.ua
m.smirnova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

3 курс <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1477>

4 курс <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1478>

Консультації 1 година на тиждень

Очні консультації: за попередньою домовленістю з керівником наукової роботи.

Онлайн консультації в Google Meet (у разі потреби).

1. Анотація дисципліни.

Курсові роботи є основними кваліфікаційними науковими роботами, що виконуються студентами індивідуально під час їх навчання в університеті. Вони містять науково обґрунтовані теоретичні або практичні результати, наукові положення, які виносяться автором для публічного захисту.

Курсові роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» розподіляються на 2 змістовних модулі (6 кредитів): 3 курс та 4 курс (по 3 кредити відповідно).

Основним змістом курсу є залучення студентів до науково-дослідницької роботи.

За результатами написання роботи студенти складають іспит. Підсумкова оцінка бере до уваги оформлення курсової роботи, публічний захист результатів наукового дослідження, наявність наукових публікацій (статті), участь у наукових конференціях (опубліковані тези виступу).

2. Мета навчальної дисципліни: Мета написання курсової роботи полягає в систематизації, закріпленні та розширенні теоретичних знань, ознайомленні з методами, які напрацьовані іншими дослідниками в певній галузі, а також у науковому обґрунтуванні результатів власних досліджень.

3. Завдання : закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок зі спеціальності, а саме:

- закріпити і поглибити знання, отримані студентами у процесі навчання;
- залучити студентів до самостійної роботи з фаховою літературою;
- сформувані навички пошуку необхідних джерел і матеріалів;
- створити умови набуття студентами досвіду чітко, послідовно і грамотно письмово викладати теоретичні положення;
- розвинути вміння аналізувати, узагальнювати і робити висновки.

В результаті засвоєння дисципліни студенти мають набути такі **компетентності**:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й опановувати сучасні знання.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди французької та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури, від давнини до сьогодення, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та французької літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову та мови, що вивчаються в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і

регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації, інтерпретації мовних, літературних, соціокультурних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати комплексний філологічний, доперекладацький та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13. Здатність ефективно виконувати свою професійну діяльність, використовуючи знання з теорії перекладу та суміжних теоретичних дисциплін (порівняльної лексикології, граматики й порівняльної стилістики вихідної та цільової мови), усвідомлюючи мовностилістичні норми обох мов та перекладацькі норми, що визначають вибір стратегії перекладу.

4. Пререквізити.

Студенти приступають до написання курсових робіт після/разом опанування таких дисциплін: Основна іноземна мова, Українська мова (за професійним спрямуванням), Практичний курс перекладу основної іноземної мови (французької), Переклад текстів різних художніх жанрів, Основи підготовки гідів-перекладачів, Письмовий спеціалізований переклад: нотаріальний переклад, Автоматизовані системи перекладу, Письмовий спеціалізований переклад: переклад фінансової документації, Реферативний та анотаційний переклад, Переклад ділового мовлення, Письмовий спеціалізований переклад: юридичний переклад, Переклад медичної документації.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні

знати:

ПР 7. Основні проблеми філології (перекладу) і підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови й літератури, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 10. Знати норми літературної української мови та іноземних мов, що вивчаються, а також вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції перекладу, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

вміти:

ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем професійної перекладацької діяльності.

ПР 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди французької мови та її явищ у порівнянні з українською мовою, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, написані іноземними мовами, що вивчаються, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПР 15. Здійснювати комплексний філологічний, доперекладацький та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення, використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПР 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі перекладу.

ПР 21. Правильно визначати тип тексту оригіналу, його структуру й складові елементи, знати алгоритм переходу – перекладацькі стратегії та прийоми – від тексту оригіналу до тексту перекладу зі збереженням типологічних ознак. чітко слідувати стилістичним настановам та спеціалізованим глосаріям.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3-й	5-6	3								іспит
Денна	4-й	7-8	3								іспит

6.2.1 Зміст науково-дослідницької роботи студента

5-й – 6-й семестри

- 1) ознайомлення з проблемою дослідження та обґрунтування актуальності його теми;
- 2) аналіз стану розробленості проблеми дослідження та постановка його завдань;
- 3) вибір об'єкта й обґрунтування предмета дослідження та визначення його мети;
- 4) висунення гіпотези та розробка теоретичних передумов проведення дослідження;
- 5) безпосереднє виконання теоретичного дослідження
- 6) підбір матеріалів для практичної частини роботи (ілюстративного матеріалу);
- 7) доповідь про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка;
- 8) оформлення наукової роботи за результатами дослідження, її публікація та захист

7-й – 8-й семестри

- 1) ознайомлення з проблемою дослідження та обґрунтування актуальності його теми;
- 2) аналіз стану розробленості проблеми дослідження та постановка його завдань;
- 3) вибір об'єкта й обґрунтування предмета дослідження та визначення його мети;
- 4) висунення гіпотези та розробка теоретичних передумов проведення дослідження;
- 5) розробка програми й методики практичної частини дослідження (формування та аналізу вибірки);
- 6) безпосереднє виконання теоретичного та практичного дослідження;
- 7) обробка й аналіз результатів практичного дослідження;
- 8) практична апробація ефективності результатів дослідження та їхнє узагальнення;
- 9) доповідь про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка;
- 10) участь у студентській науковій конференції;
- 11) оформлення наукової роботи за результатами дослідження, її публікація та захист.

6.2.2. Тематика курсових робіт

3 курс

Галузь 1	Тема 2	Завдання 3	Керівник/ контакт (пошта) 5
Лінгвістика: лексикологія <i>Середня освіта / Французько-український переклад</i>	<i>Комунікативно-прагматичні особливості використання англіцизмів у французькому публіцистичному дискурсі</i>	При написанні цієї курсової роботи потрібно вияснити такі питання: 1. Що таке "дискурс" взагалі і «публіцистичний дискурс» зокрема. 2. Які основні мовленнєві ознаки публіцистичного дискурсу, чим він відрізняється від інших типів дискурсу. 3. Які існують способи збагачення мови. 4. Що являє собою лексичне запозичення. 5. Зібрати 200-300 прикладів використаних у пресі англіцизмів, класифікувати їх за частинами мови та комунікативними функціями. 6. Пояснити з якою комунікативно-прагматичною метою автор газетної публікації використав той чи інший англіцизм, що він хотів виразити цим запозиченням.	Попович М.М. m.popovych@chnu.edu.ua
Лінгвістика: граматика <i>Середня освіта / Французько-український переклад</i>	<i>Лексико-граматичні засоби озвучення предметного світу у сучасній французькій мові</i>	При написанні цієї курсової роботи потрібно вияснити такі питання: 1. Що таке мова і мовлення. 2. Які функції властиві мові 3. Які існують мови. 4. Чи можна вважати звуки оточуючого людину світу мовою. 5. Які лексичні елементи французький етнос використовує, щоб передати звучання предметів позамовного світу (вигуки, ономатопея тощо) 6. Зібрати з різних джерел 50-60 таких лексем і пояснити їхню стилістичну роль у тексті, з якого вони вибрані	Попович М.М. m.popovych@chnu.edu.ua
Лінгвістика: граматика <i>Середня освіта / Французько-український переклад</i>	<i>Каузативна (фактивна) конструкція «Il se fait + infinitif» та особливості її використання у французькій мові</i>	При написанні цієї курсової роботи потрібно вияснити такі питання: 1. Дати загальну характеристику граматичної категорії дієслівного стану. 2. Порівняти категорію дієслівного стану у французькій та українській мовах. 3. На які підкатегорії поділяється категорія дієслівного стану у французькій мові і чим вони відрізняються. 4. Схарактеризувати стисло кожен підкатегорію стану і проілюструвати прикладами. 5. Опрацювати 10-12 французьких граматик на предмет трактування ними підкатегорії каузативної конструкції « <i>Il se fait + infinitif</i> ». 6. Узагальнити граматичне значення цієї підкатегорії та її комунікативну роль у	Попович М.М. m.popovych@chnu.edu.ua

Лінгвістика, прагматика а Середня освіта / Французько-український переклад	<i>Комунікативно-прагматичне використання прикметників в кольорі у політичному дискурсі</i>	При написанні цієї курсової роботи потрібно вивчити такі питання: 1. Що таке "дискурс" взагалі і «політичний дискурс» зокрема. 2. Які основні мовленнєві ознаки цього дискурсу, чим він відрізняється від інших типів дискурсу. 3. Дати загальну характеристику прикметникові як окремій частині мови. 4. Визначити за різними граматиками французької мови, на які лексико-семантичні групи поділяються прикметники. 5. Аргументувати, до якої групи належать прикметники кольору. 6. Зібрати 100-150 прикладів використання прикметників кольору у текстах політичного спрямування. 7. Систематизувати і проаналізувати комунікативно-прагматичний потенціал цих прикметників, тобто пояснити чому їх автор публікації використав.	Попович М.М. m.popovych@chnu.edu.ua
Порівняльна лексикологія, соціолінгвістика Французько-український переклад	<i>«Франгле» як явище мовної міжкультурної комунікації</i>	Описати явище «Франгле» у французькій мові (запозичення з англійської мови). На основі вибірки встановити ступінь асиміляції цих запозичень, хто вживає, в яких мовних реєстрах тощо. Здійснити класифікацію одиниць, що відносять до «Франгле».	Стефурак О.В. o.stefurak@chnu.edu.ua
Лінгвістика, перекладознавство Французько-український переклад	<i>Невербальні (паравербальні) елементи мовлення та лінгво-стилістичні особливості їх відтворення у перекладах</i>	При написанні цієї курсової роботи потрібно вивчити такі питання: 1. Що таке паравербальні засоби мовлення та їх відмінність від вербальних засобів. 2. Якими мовними функціями дослідники наділяють ці елементи. 3. Показати які існують різновиди паравербальних засобів. 4. Виявити у художній літературі 100-150 випадків використання автором таких засобів. 5. Проаналізувати, які прийоми використав перекладач для їх перекладу. 6. Пояснити художньо-естетичну роль використання таких засобів в оригіналі твору та його перекладі	Попович М.М. m.popovych@chnu.edu.ua
Перекладознавство: художній переклад Французько-український переклад	<i>Відтворення історичних реалій в українських перекладах роману Віктора Гюго «Знедолені»</i>	Висвітлити поняття історичної реалії, вибрати історичні реалії у вихідному тексті та їх переклад у двох перекладах роману, порівняти переклади, окреслити особливості перекладу французьких історичних реалій українською мовою в художній літературі.	Драненко Г.Ф. g.dranenko@chnu.edu.ua
Перекладознавство: художній переклад	<i>Переклад релігійної лексики в</i>	Висвітлити способи перекладу релігійної лексики за теоретичними джерелами, вибрати релігійну лексику у вихідному тексті та її переклад у двох перекладах	Драненко Г.Ф. g.dranenko@chnu.edu.ua

Французько-український переклад	українських версіях роману Еміля Золя "Мрія"	роману, порівняти її переклад, окреслити особливості перекладу французької релігійної лексики українською мовою в художній літературі.	
Перекладознавство: художній переклад Французько-український переклад	Українські перекладачі творчості Еміля Золя	Висвітлити історію перекладів творів Еміля Золя українською мовою, укласти список перекладачів, окреслити їх персоналії та перекладацькі манери, пояснити причини ретрансляції певних творів.	Драненко Г.Ф. g.dranenko@chnu.edu.ua
Перекладознавство: машинний переклад Французько-український переклад	Постредагування в контексті покращення якості машинного перекладу	висвітлити поняття машинного перекладу та етапи його встановлення, описати принципи ПРМП (постредагування машинного перекладу), порівняти машинні переклади та відредаговані перекладачам машинні переклади з метою виявлення типових помилок машинного перекладу та перекладацьких рішень щодо їх усунення.	Стефурак О.В. o.stefurak@chnu.edu.ua

4 курс

№	Тема	Керівник
1.	Відтворення французьких екзистенціальних структур у перекладах на українську мову	Стефурак О.В.
2.	Особливості перекладу імітації мови іноземців (на матеріалі фільму "Vive la France!")	Якубовська Н.О.
3.	Перекладознавчий аналіз українських перекладів оповідання Г. Флобера «Іродіада»	Драненко Г.Ф.
4.	Явища нормалізації та інтерференції у французько-українських художніх перекладах	Стефурак О.В.

6.2.3. Політика курсу

Курсова робота має бути виконана вчасно з дотриманням вимог, прийнятих методрадою факультету іноземних мов та Принципів Академічної доброчесності ЧНУ.

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- самостійне виконання наукового дослідження;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Курсова робота має бути подана на перевірку на наявність академічного плагіату за тиждень до захисту.

До плагіату відносять:

Мозаїчний плагіат – це копіювання декількох джерел та перефразування окремих слів.

Реплікацію – у різних галузях науки і техніки термін, що означає процес створення копій.

Рерайтинг – перефразування тексту іншими словами.

Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності

- Низький відсоток оригінальності курсової роботи є підставою для недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанта завдання.

7. Система контролю та оцінювання

7.1. Форми і методи контролю

Хід підготовки та захисту контролює науковий керівник у формі:

- Бесіди-консультації;
- Списку літератури;
- Виступу на засідання наукового гуртка;
- Тез студентської наукової конференції;
- Тексту курсової роботи;
- Звіту перевірки на академічну доброчесність.

Критерії оригінальності творів

Рівень оригінальності твору	Для курсових робіт	Рекомендована дія
Високий	понад 80 %	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.
Задовільний	від 65 до 80 %	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Необхідність повторної перевірки визначається Експертною радою.
Низький	від 50 до 65 %	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору.
Неприйнятний	менше 50 %	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

7.2. Критерії оцінювання студентів

Критерії оцінювання роботи

		Макс. к-сть балів	Бали
1.	Вчасне представлення роботи до захисту	10	
2.	Доповідь на захисті	40	
3.	Глибина опрацювання теоретичних джерел та лінгвістична ерудиція	10	
4.	Реалізація головної мети та конкретних завдань дослідження, повнота розкриття теми	10	
5.	Внутрішня логіка роботи та викладу матеріалу, дотримання академічного стилю мовлення та грамотність	10	

6.	Самостійність і особистий внесок студента в досліджуване питання	5	
7.	Обсяг і структура роботи, поліграфічне оформлення	5	
8.	Бібліографія: а) наявність сучасних праць за темою дослідження; б) оформлення бібліографії відповідно до діючих стандартів	5	
9.	Наявність публікацій за темою дослідження	5 (1 бал за кожну)	
	Загальна кількість балів	100	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна)

1. Курсові та магістерські роботи з романської філології : метод. рекомендації / укл. М.М. Попович, М.Р. Смірнова. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 52 с.
2. Основи наукових досліджень : навч. посібник / укл. М.М. Попович, М.Р. Смірнова. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с.

8.2. Допоміжна

1. [ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення»](http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF). – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 26 с. – URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF. (дата звернення: 27.08.2018).
2. [ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»](http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf). – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf> (дата звернення: 27.08.2018).

